

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-502/23 – 1

Lieta C-502/23

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2023. gada 7. augusts

Iesniedzējtiesa:

Landgericht Düsseldorf (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 13. jūlijs

Prasītājs:

MC

Atbildētāja:

Iberia, Líneas Aéreas de España, SA Operadora Unipersonal

***Landgericht Düsseldorf* [Diseldorfas apgabaltiesa]**

Lēmums

lietā

MC kungs, [...] Gelzenkirhena [*Gelsenkirchen*],

prasītājs,

[..]

pret

IBERIA, LINEAS AEREAS DE ESPAÑA, SOCIEDAD ANÓNIMA OPERADORA UNIPERSONAL, [...] Frankfurte,

atbildētāja,

[..]

22. *Zivilkammer des Landgerichts Düsseldorf* [Diseldorfas apgabaltiesas 22. civillietu palāta]

2023. gada 13. jūlijā

[..]

nolēma:

Apturēt tiesvedību.

Saskaņā ar LESD 267. panta pirmās daļas b) punktu un trešo daļu uzdot Eiropas Savienības Tiesai šādus jautājumus par Savienības tiesību normu interpretāciju:

1.

Vai Pasažieru tiesību regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts kopsakarā ar 8. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 7. panta 3. punktu ir jāinterpretē tādējādi, ka pasažieris, kas biļeti lidojumam, ko veic apkalpojošais gaisa pārvadātājs, iegādājies nevis maksājot naudā, bet gan izmantojot bonusa punktus, kas iegūti cita gaisa pārvadātāja izveidotā pastāvīgo klientu lojalitātes programmā, šā lidojuma, ko veic apkalpojošais gaisa pārvadātājs, atcelšanas gadījumā var prasīt biļetes cenas atlīdzinājumu naudā?

2.

Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai biļetes cenu, kuras atlīdzinājumu Pasažieru tiesību regulas 8. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē pasažieris var prasīt naudā, šajos gadījumos nosaka pēc publiski pieejamās cenas, par kādu apkalpojošais gaisa pārvadātājs piedāvā tirdzniecībā biļetes uz attiecīgo atcelto lidojumu, vai pēc izmantoto bonusa punktu (vidējās) vērtības?

Pamatojums

I.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatā ir šādi faktiskie apstākļi.

Prasītājs aviosabiedrībā *British Airways* iegādājās biļeti lidojumam, kas atbildētājai 2022.[2023.] gada 15. martā bija jāveic no Diseldorfas ar savienoto reisu no Madrides, Spānija, uz Mehiko, Meksika (reisu numuri IB 3141 un IB 6405). Par to viņš samaksāja *British Airways* pastāvīgo klientu lojalitātes programmas 57 500 bonusa punktus un 236,27 EUR nodokļus un nodevas.

Iepriekš minētā lidojuma publiski pieejamā biļešu cena ir 5342 EUR, ieskaitot nodokļus un nodevas.

Atbildētāja lidojumu atcēla.

Prasītājs noraidīja piedāvāto maršruta maiņu un 2023. gada 16. martā lūdza atbildētājai lidojuma biļetes pilnas cenas atlīdzinājumu naudā 5342 EUR apmērā, nosakot termiņu līdz 2023. gada 24. martam. Atbildētāja šo naudas summu neizmaksāja.

Prasītājs šajā lietā lūdz

piespriest atbildētājai samaksāt viņam 5342 EUR [...] [pieskaitot advokāta izmaksas un procentus].

Atbildētāja lūdz

prasību noraidīt.

Atbildētāja uzskata, ka prasītājs labākajā gadījumā varot pieprasīt bonusa punktu kredītu, jo viņš lidojuma biļeti iegādājies, izmantojot aviosabiedrības *British Airways* bonusa punktus, nevis norēķinoties naudā. Tā kā atbildētāja nevarot viņam piešķirt *British Airways* bonusa punktu kredītu, atlīdzinājuma jautājumā prasītājam esot jāvērsas pie *British Airways*.

II.

Tiesvedības iznākums ir būtiski atkarīgs no atbildes uz rezolutīvajā daļā formulētajiem jautājumiem.

Detalizēts izklāsts

1.

Saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu, 8. panta 1. punkta a) apakšpunktu prasītājam ir tiesības prasīt atbildētājai biļetes cenas atlīdzinājumu 5342 EUR apmērā, ja viņš var prasīt biļetes cenas atmaksu naudā, kaut gan biļeti lidojumam viņš ir iegādājies nevis maksājot naudā, bet gan izmantojot bonusa punktus.

Lidojumu, uz kuru prasītājam bija apstiprināta rezervācija, atbildētāja atcēla, tāpēc atbilstoši Pasažieru tiesību regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktam un 8. panta 1. punkta a) apakšpunktam atbildētājai pēc prasītāja izvēles septiņu dienu laikā saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 7. panta 3. punktā minētajiem noteikumiem ir jāatlīdzina prasītājam biļetes cena tās summas apmērā, par kuru tā tika pirka.

a)

Prasītājs biļeti ir pircis, maksājot naudā tikai daļēji, proti, nodokļus un nodevas 236,27 EUR apmērā, bet atlikušajai summai izmantojot *British Airways* pastāvīgo klientu lojalitātes programmas 57 500 bonusa punktus.

Tiesību saņemt atlīdzinājumu veidu un apmēru reglamentē Pasažieru tiesību regulas 7. panta 3. punkts, un uz to skaidri ir izdarīta atsauce Pasažieru tiesību regulas 8. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmajā ievilkumā. Saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 7. panta 3. punktu biļetes cenas kompensācija ir jāsaņem skaidrā naudā, izmantojot elektronisku bankas pārskaitījumu, bankas pārveduma rīkojumu vai bankas čekus, vai, saņemot pasažiera parakstītu piekrišanu, ceļojumu kuponus un/vai citus pakalpojumus. Šādā skatījumā rodas jautājums, vai prasītājs var prasīt izmantoto bonusa punktu ekvivalenta atlīdzināšanu eiro. Palātas ieskatā atbildei ir jābūt apstiprinošai.

Tam nevarētu būt pretrunā, ka prasītājs sākumā biļeti ir pircis, izmantojot bonusa punktus, nevis samaksājot naudā. Saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 7. panta 3. punkta nepārprotamo formulējumu kompensāciju ceļojumu kuponu un/vai citu pakalpojumu veidā, tostarp arī no jauna piešķirot bonusa punktu kredītu, var izmaksāt, tikai saņemot pasažiera parakstītu piekrišanu. Aplūkojamajā gadījumā šādu piekrišanu prasītājs nav devis, tāpēc bonusa punktu ekvivalents ir atlīdzināms naudā.

Nevarētu būt arī tā, ka Pasažieru tiesību regulas 8. panta 1. punkta a) apakšpunkts, kurā skaidri ir izdarīta atsauce uz Pasažieru tiesību regulas 7. panta 3. punktu, regulē standarta situāciju, ka biļete tiek pirktā, samaksājot naudā, un neparedz biļetes cenas atlīdzinājumu gadījumā, ja izmantoti bonusa punkti. Kā izriet no Pasažieru tiesību regulas 3. panta 3. punkta otrā teikuma, ir nepārprotami atzīts, ka Pasažieru tiesību regulu piemēro arī tādos gadījumos, kuros biļetes pirktas saskaņā ar gaisa pārvadātāja biežu lidojumu programmu vai citu komerciālu programmu. Šādu programmu klāstā ir arī tādas pastāvīgo klientu lojalitātes programmas ar bonusa punktiem, kādu piedāvā *British Airways*. Tas ļauj secināt, ka regulas autors ir skaidri paredzējis gadījumu, kāds aplūkots šajā lietā, bet tomēr izlēmis tiesību uz atlīdzinājumu kontekstā saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 8. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo ievilkumu bez ierobežojumiem atsaukties uz Pasažieru tiesību regulas 7. panta 3. punktā minētajiem kompensācijas noteikumiem, lai šajos gadījumos novērstu neērtībām pasažierim.

Šajā ziņā ir īpaši jāievēro, ka bieži vien – kā tas ir arī lietā aplūkojamajā gadījumā: *British Airways* pastāvīgo klientu lojalitātes programmas bonusa punkti var tikt izmantoti arī atbildētājas lidojumiem – bonusa punkti biežu lidojumu programmu ietvaros var tikt izmantoti, lai iegādātos biļetes arī uz citu tādu aviosabiedrību lidojumiem, kuras ietilpst vienā un tajā pašā aviosabiedrību aliansē. Šajos gadījumos apkalpojošajam gaisa pārvadātājam, pret kuru ir vērstas prasījums, vispār nav iespējams vai tikai ar lielām grūtībām ir iespējams citas aviosabiedrības piešķiros bonusa punktus no jauna ietvert pasažiera bonusa punktu konta kredītā. Lai izvairītos no tā, ka šajos gadījumos apkalpojošais gaisa pārvadātājs ieteiktu pasažierim kompensācijas jautājumā vērsties aviosabiedrībā, kura ir izveidojusi

pastāvīgo klientu lojalitātes programmu, regulas autors tāpēc ir acīmredzot nolēmis pasažierim arī tādos gadījumos vienmēr piešķirt tiesības uz atlīdzinājumu naudā.

Tas arī atbilst Pasažieru tiesību regulā izvirzītajam mērķim – izveidot augsta līmeņa pasažieru aizsardzību, ceļojot ar gaisa transportu. Tiesa jautājumā par tiesībām saņemt kompensāciju saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 7. panta 1. punktu turklāt ir nospriedusi, ka Pasažieru tiesību regulas 7. panta 3. punkts attiecībā uz pasažieru augsta līmeņa aizsardzības izveidošanu ir jāinterpretē plaši (skat. spriedumu, 2020. gada 3. septembris, C-356/19, *Delfly/Smartwings Poland* [..]: pasažieris var prasīt kompensācijas summas samaksu valsts valūtā, nevis euro.).

Turklāt apkalpojošais gaisa pārvadātājs saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 13. pantu var prasīt atlīdzinājumu no citas aviosabiedrības, kura piešķirusi bonusa punktus.

b)

Vērtējot skaitliskā izteiksmē, prasītāja pieprasītās summas apmērs ir 5342 EUR. Tas atbilst publiski pieejamai biļešu cenai, par kādu atbildētāja pārdod biļetes uz strīdā aplūkoto lidojumu. Prasītājam nenoliedzami būtu arī jāmaksā summa 5342 EUR apmērā, ja viņš lidojumu rezervētu, samaksājot naudā. Palātas ieskatā ir lietderīgi bonusa punktu vērtībai pielīdzināt šo hipotētisko pirkuma cenu. Proti, bonusa punktiem arī ir zināma (vidējā) vērtība, ko arī varētu ņemt vērā. Piešķirto bonusa punktu vērtība tomēr ievērojami mainās atkarībā no tā, kuriem lidojumiem punkti tiek izmantoti. Atkarībā no tā, kurš lidojums tiek rezervēts, izmantojot bonusa punktus, šo punktu izmantošana pasažierim reizēm var būt izdevīgāka un reizēm ne tik izdevīga, turklāt dārgiem, lielu attālumu lidojumiem bonusa punktu vērtība parasti ir augstāka nekā neliela un vidēja attāluma lidojumiem. Palātas ieskatā tomēr būtu praktiski neiespējami un pasažieris to arī nevarētu gaidīt, ka šeit tiktu pētīta sava veida bonusa punktu vidējā vērtība, šajā gadījumā, pamatojoties uz pasažiera agrāk veikto rezervāciju biežumu vai pamatojoties uz vidējā patērētāja, pastāvīgo klientu lojalitātes programmas dalībnieka, uzvedību. Tāpēc kaut kā noteikta bonusa punktu vērtība pasažierim ir pilnīgi nepārredzama. Parasti viņam nav zināms aviosabiedrības atbilstošais aprēķins un vienā un tajā pašā aviosabiedrību aliansē ietilpstošo aviosabiedrību savstarpējās vienošanās par bonusa punktu pieņemšanu, rezervējot biļetes.

Prasītājs ir apgalvojis, ka bonusa punktus viņš regulāri izmanto ļoti dārgiem lidojumiem.

Palāta uzskata, ka rezervējot 2023. gada 15. martā paredzēto lidojumu no Diseldorfas caur Madridi uz Mehiko, izmantoto 57 500 bonusa punktu vērtība tika noteikta atbilstoši publiski pieejamai biļešu cenai 5342 EUR apmērā. Šā lidojuma vēlākas atcelšanas dēļ prasītājs vairs nevar izmantot šo priekšrocību. Ja aviosabiedrība klientu lojalitātes saglabāšanas un mārketinga dēļ izveido

atbilstošas pastāvīgo klientu lojalitātes programmu un pasažieris šos bonusa punktus izmanto lidojuma rezervēšanai, tad aviosabiedrībai – attiecīgā lidojuma atcelšanas gadījumā – ir jā saglabā šī lidojuma publiski pieejamā biļetes cena, it īpaši tādēļ, ka pastāvīgo klientu lojalitātes programmas pamatā esošais aprēķins pasažierim ir pilnīgi nepārredzams.

c)

Pasažieru tiesību regulas interpretācija attiecībā uz iepriekš uzdotajiem jautājumiem nav tik acīmredzama, ka atbilstošais interpretācijas rezultāts pārlicinoši būtu izsecināms no Pasažieru tiesību regulas teksta un Tiesas līdzšinējās judikatūras. [..]

DARBBA VERSIJA